

שיעור יומי ליום חמישי ה' אלול ושנים מקרא ואחד תרגום - יט - פרשת שופטים

לז
כשעור מהלך שיש ממנה עד השניה, וכן משניה לשלישית, וכן מן השלישית עד הגבול השני של ארץ ישראל.

כ"י • תכין לך הדרך • מקלט מקלט' היה כתוב על פרשת דרכים. ושלשת את-גבול ארץ • שהיא מתחלת הגבול עד העיר הראשונה של עיר מקלט,

ד ודין פתגם קטולא דיערוק תמן ויתקנים די יקטול ית חברה בלא מנדעה והוא לא סני לה מאתמלי ומדקמוהי:

(ד) וזה דבר הרצח אשר-יגום שמה וחי אשר יפה את-רעהו בבלי-דעת והוא לא-שנא לו מתמול שלשם:

ה ודי ועול עם חברה בחרשא למקץ אעין ותתמרג ידה בפרזלא למקץ אעין וישתלף פרזלא מן אעא וישפח ית חברה וימות הוא יערוק לחדא מן קרנא האלין ויתקנים:

(ה) ואשר יבא את-רעהו ביער לחטב עצים ונדחה ידו בגרון לכרת העץ ונשל הפרזל מן-העץ ומצא את-רעהו ומת הוא יגום אל-אחת הערים-האלה וחי:

הפרזל מן-העץ • (מכות ז) יש מרבותינו אומרים: נשטט הפרזל מקתו, ויש מהם אומרים שישל הפרזל לחתיכה מן העץ המתבקע, והיא נתזה והרגו.

כ"ג • ונדחה ידו • כשפא להפיל הגרון על העץ, ותרגומו: ותתמרג ידה, לשון "ונשמטה ידו", להפיל מפת הגרון על העץ. (שמואל-ב ו) "כי שטטו הקר", תגם ינתן: ארי מרגוהי תוריא. ונשל

ו דיילמא ירדוף גאל דמא פתר קטולא ארי יחס לבה ונדקנה ארי תסגי אריחא ויקטלנה נפש ולה לית חובת דין דקטול ארי לא סני הוא לה מאתמלי ומדקמוהי:

(ו) פן-ירדף גאל הדם אחרי הרצח כי יחס לבנו והשיגו כירבה הדרך והפחו נפש ולו אין משפט-מות כי לא שנא הוא לו מתמול שלשום:

כ"ד • פן-ירדף גאל הדם • לכך אני אומר להכין לך דרך וערי מקלט רבים.

ז על פן אנא מפקדך למימר תלת קרוין תפרש לך:

(ז) על-פן אנכי מצוך לאמר שלש ערים תבדיל לך:

דעת זקנים מבועלי התוספות - עוז והדר

חוקים מערי מקלט מאה פרסה, ואותם הדרים בין חבורן לשכם ובין שכם לקדש היו קרובים [לערי מקלט. ומשני אמר אבני משום דבשכם נפישו רוצחים, דכתיב (הושע ו ט) (שם) ורצחו שקמה, מאי חקר פהנים (שם), אמר רבי אלעזר שהיו מתחברין להרוג נפשות ככהנים שמתחברין ליטול תרומה בבית הגרנות. ומשום דשכיחי רוצחים היתה קרובה לעירות שבינה לבין

חוקים מערי מקלט מאה פרסה, ואותם הדרים בין חבורן לשכם ובין שכם לקדש היו קרובים [לערי מקלט. ומשני אמר אבני משום דבשכם נפישו רוצחים, דכתיב (הושע ו ט) (שם) ורצחו שקמה, מאי חקר פהנים (שם), אמר רבי אלעזר שהיו מתחברין להרוג נפשות ככהנים שמתחברין ליטול תרומה בבית הגרנות. ומשום דשכיחי רוצחים היתה קרובה לעירות שבינה לבין

יט (ג) ושלשת את גבול ארץ. ארץ ישראל ארבע מאות פרסה על ארבע מאות פרסה, ומסיק בפרק שני דמכות (ט) ושלשת שהיו משולשות, מאה פרסה מדרום לחבורן, ומאה מחבורן לשכם, ומאה משכם לקדש, ומאה מקדש לצפון. ופריך (שם י) מאי שנא מהאי גיסא דמרחקי ומאי שנא מהאי גיסא דמקרב, פירוש שהרי אותם שדרים ברוח דרומי וברוח צפוני היו